

LUND

Kommunrevisionen

2005-12-14

Tekniska nämnden
Kommunstyrelsen
För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av Nämndens och enskilda ledamöters ansvar – tekniska nämnden

Kommunrevisionen har granskat vilka förutsättningar en nämnd och de enskilda ledamöterna i nämnden har att fullgöra sitt ansvar utifrån gällande lagstiftning. Avsikten är att granska flera nämnder utifrån ovanstående utgångspunkt. I en första etapp har tekniska nämnden valts ut för granskning.

Revisionens bedömning efter genomförd granskning redovisas i bifogad rapport. En sammanfattande bedömning är att tekniska nämnden är en väl fungerande nämnd som kännetecknas av tydlighet och noggrannhet. Revisionen vill i sammanhanget föreslå följande förbättringar;

- Det är viktigt att tekniska nämnden diskuterar informationsmängden i syfte att på bästa sätt delge nämndsledamöterna enbart relevant information.
- Tekniska nämnden kan i protokollen förtydliga expediering, anmälningar och yrkanden samt information om beslut i andra politiska organ.
- Mot bakgrund av iakttagen trötthet när det gäller målarbete och kommunallagens krav på en fungerande målstyrning är det viktigt att det kommungemensamma arbetet med att följa upp verksamhetsmålen ses över.

Kommunstyrelsen har i sin uppsiktsplikt över nämnderna att beakta revisionens synpunkter avseende nämndsledamöters förutsättningar (t ex utbildning), ansvarsfördelning och agerande.

Kommunrevisionen har beslutat att överlämna revisionsrapporten till tekniska nämnden och kommunstyrelsen för kännedom och åtgärder och till kommunfullmäktige för kännedom.

FÖR LUNDS KOMMUNS REVISORER

Per Olsson
Ordförande

Anna-Klara Arvidsson
Vice ordförande

Eva Ekelund Olsson
2:e vice ordförande

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	e-post
Box 41		046 - 35 50 00	046-35 59 28	komrev@lund.se
221 00 Lund	Stortorget 1	046 - 35 53 82		
		046 – 35 57 96		

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Granskning av

Nämndens och enskilda ledamöters
ansvar – Tekniska nämnden

Lunds kommun

November 2005

Roland Svensson – Certifierad kommunal revisor
Peter Andersson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	2
2	Inledning	3
3	Granskningens resultat - Förutsättningar för nämnden och enskilda ledamöter	4
3.1	Iakttagelser	4
3.1.1	Utbildning	4
3.1.2	Tidsmässiga och ekonomiska förutsättningar	5
3.1.3	Hotbild	5
3.2	Revisionens synpunkter	6
4	Politiskt utrymme (ansvarsfördelning politiker och tjänstemän)	7
4.1	Iakttagelser	7
4.1.1	Ärendefördelning mellan nämnd och förvaltning	7
4.1.2	Återrapportering av delegationsärenden	7
4.1.3	Implementering av beslut m m	8
4.1.4	Beslutsprocessen avseende målstyrning respektive intern kontroll	8
4.2	Revisionens synpunkter	9
5	Nämndens och dess ledamöters agerande	10
5.1	Iakttagelser	10
5.1.1	Beslutens utformning	10
5.1.2	Ledamöternas agerande	10
5.2	Revisionens synpunkter	11

Bilaga 1: Intervjuade personer.

Bilaga 2: Genomgång av protokoll juli 2004 – juni 2005.

1 Sammanfattande bedömning

Efter genomförd granskning av Tekniska nämnden konstaterar vi att denna nämnd i stort är en väl fungerande nämnd som präglas av tydlighet och noggrannhet. Vi vill dock framhålla följande:

- Diskussioner bör föras om den informationsmängd som tillhandahålls ledamöterna kan minskas ned, alternativt delges på alternativa sätt.
- Även om de ärenden som gått vidare till exempelvis kommunstyrelsen under den period (2004-07-01 till och med 2005-06-30) vi granskat protokollen, borde dessa ärenden följas upp av nämnden så att ledamöterna får information om den slutliga hanteringen.
- Det som skulle kunna förtydligas är expediering av ärenden till exempelvis förvaltningschefen och att det av protokollet framgår att anmälningarna läggs till handlingarna. Likaså ska det framgå vem eller vilka som gjort ett yrkande då tillägg till det föreslagna beslutet sker.
- Att styra och följa upp verksamheten via mål bedöms i huvudsak fungera bra, men det verkar finnas en ”trötthet” när det gäller målarbetet. Nya regler i kommunallagen förutsätter en fungerande målstyrning. Svaren från vissa intervjuade kan, enligt vår bedömning, indikera att det kommungemensamma arbetet med att följa upp verksamhetsmålen behöver ses över.

2 Inledning

Vi har på uppdrag av Lunds kommunrevision genomfört en granskning av vilka förutsättningar en nämnd och de enskilda ledamöterna i denna nämnd har att ta ansvaret utifrån gällande lagstiftning.

Bakgrunden till granskningen är att revisorerna varje år i revisionsberättelsen ska uttala sig i ansvarsfrågan, dvs. om styrelsen, nämnderna och de enskilda ledamöterna ska beviljas ansvarsfrihet alternativt om det finns något att anmärka på när det gäller det politiska utövandet. För att underlätta för revisorernas uttalande har det bedömts viktigt att göra en granskning av vilka förutsättningar nämnderna och de enskilda ledamöterna har att ta ålagt ansvar.

Avsikten är att arbetet i ett flertal nämnder ska granskas utifrån ovanstående utgångspunkt. Som en första etapp har tekniska nämnden utvalts och det är granskningen av denna nämnd som återrapporteras i föreliggande rapport.

De övergripande revisionsfrågorna i denna granskning är således:

Vilka förutsättningar har nämnden och enskilda ledamöter att ta ansvaret utifrån gällande lagstiftning? Hur fungerar ansvarstagandet i praktiken?

För att besvara övergripande revisionsfrågor har granskningen indelats i tre områden:

Förutsättningarna för nämnden och enskilda ledamöter, avsnitt 3.1
Politiskt utrymme (ansvarfördelning politiker och tjänstemän), avsnitt 3.2
Nämndens och dess ledamöters agerande, avsnitt 3.3

Granskningen har utförts genom en genomgång av nämndens samtliga protokoll från 1 juli 2004 till 30 juni 2005. Bl a utifrån denna genomgång har vi tagit del av vissa dokument rörande nämndens arbete.

Vidare har samtliga ordinarie ledamöter i nämnden erhållit en enkät för skriftligt besvarande. Denna enkät besvarades av 7 av nämndens 11 ledamöter. För att komplettera informationen från enkäterna har djupintervjuer skett med nämndens ordförande, vice ordförande samt två andra ledamöter. Därtill har förvaltningschefen intervjuats.

Innehållet i föreliggande rapport har sakgranskats av tjänstemän och förtroendevalda inom tekniska nämnden.

3 Granskningens resultat - Förutsättningar för nämnden och enskilda ledamöter

3.1 Iakttagelser

3.1.1 Utbildning

Allt fler kommuner har idag insett behovet av och fördelen med, gemensamma utbildningsinsatser för nyvalda förtroendevalda. Det kan exempelvis röra sig om utbildning i hur ärenden hanteras i en nämnd, protokollföring, vad reservationer innebär, eller när man kan avstå vid beslutsärenden. Det kan också gälla grundläggande utbildningsinsatser i kommunallagen, den kommunala redovisningslagen, sekretesslagen eller hur budgetprocessen fungerar.

I Lunds kommun har man dock inte samordnat utbildningsinsatserna för samtliga nyvalda förtroendevalda efter varje mandatperiod. En del av de intervjuade anser att den generella kommunkunskapen kan man få från förvaltningen och partiet medan andra anser att det vore bra med samordnad utbildning för alla nya ledamöter. Bl a vore det bra att få kunskap om hur de inbördes rollerna mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt de enskilda nämnderna kan se ut.

Tidigare mandatperioder har det i tekniska nämnden¹ varit de mer rutinerade politikerna som satt agendan för vilka utbildningsaktiviteter som genomförts efter mandatperiodens början. De har då vid flera tillfällen använt sig av kommunkontorets jurister för genomförande av utbildningsinsatserna. Introduktionsutbildningen har skett antingen på hemmaplan eller i internatform. Därutöver genomförs kontinuerligt, utöver ordinarie sammanträden, temamöten 4-6 gånger/år, vilket ska ses som en chans att fördjupa sig inom kompetensområdet, ta del av aktuell forskning men framförallt för att vidga omvärldsperspektivet. Dessa temamöten syftar även till att få ta del av ”verkligheten” via olika varianter av studiebesök som läggs in vid dessa träffar. Exempel på teman kan vara den bostadssociala situationen i Lund vilket nyligen genomförts tillsammans med byggnadsnämnden. Närvaronivån på temamötena ligger runt hälften av ledamöterna.

Flera av dem som intervjuats och svarat på enkäten bekräftar att det finns en generös inställning beträffande utbildning av ledamöterna i nämnden. Vanligtvis finns även kunskap om vad som erbjuds för utbildningar även om man inte alltid har möjlighet att närvara vid utbildningsaktiviteterna. Dessutom anses att det går att påverka vilken typ av utbildning man ska få gå på. Det händer dock ibland att några erbjudanden om utbildningar inte når alla ledamöter eftersom viss gallring sker av arbetsutskottet p g a mängden inbjudningar som kommer in.

¹ Med tekniska nämnden avses i denna rapport synpunkter från en eller flera av de ledamöter och förvaltningschefen som intervjuats.

3.1.2 Tidsmässiga och ekonomiska förutsättningar

Generellt anses att det kan vara svårt att tidsmässigt klara av uppdraget som ledamot i nämnden. För en del kan det innebära 10 nämndssammanträden, 10 sammanträden med arbetsutskottet, 4-6 temamöten, 6 presidiummöten och diverse möten med styrgrupper, partigrupper m m. Att försöka kombinera det politiska uppdraget med arbete, familj och en aktiv fritid är komplicerat vilket självfallet kan leda till att inte alla ledamöter kan engagera sig i den utsträckning som de vill. De enskilda ledarmötena kan istället vid behov kontakta tjänstemännen för att underlätta arbetsbördan, vilket också görs.

Vid intervjuerna framkom även att tema- och styrgruppsmötena, även om de tar tid i anspråk, till viss del underlättar för ledamöterna att fatta beslut på ordinarie sammanträden. Detta eftersom den kunskap som då erhålls öppnar nya kunskapsdörrar på glänt. Kunskap som de annars får läsa sig till vilket sannolikt är mer tidsödande.

Flertalet av ledamöterna är nöjda med det tjänstemännen uträttar på deras uppdrag och de kan i stort inte underlätta för ledamöterna mycket mer än vad de gör idag. Däremot anser flera av ledarmötena att informationsmängden är alltför omfattande och kan minskas ner. Exempelvis kan nämnas att information om komplicerade utredningar av diverse slag eller irrelevanta detaljer om detaljplaner eller andra områden kan undvikas. Det finns de som anser att tjänstemännen inte alltid är lyhörda för denna ”överinformerings” som sker till politikerna. De skulle istället kunna få en mer grundläggande information och de som vill, kan därefter på ett lättillgängligt sätt få ta del av detaljerna på exempelvis nätet.

De flesta av ledamöterna är rörande överens om att den ekonomiska ersättningen inte på något sätt står i proportion till det ansvar de har och det arbete som de uträttar. Detta gäller framförallt för dem som tjänar relativt mycket eftersom arvodesnivåerna inte tar hänsyn till detta faktum. Tekniska nämndens ordförande har dock högre arvode än vad flera andra ordföranden i Lunds kommun har, medan ledamöterna är i nivå med övriga ledamöter. En fråga som reses är om inte arvodet utgör en begränsning eftersom det blir mer av ett ideellt uppdrag och frågan är då om det är ”rätt” politiker som söker sig till nämnderna. En del anser att arvodesnivån är mindre viktig eftersom alla vet vad som gäller beträffande denna fråga. Det viktiga är istället att det finns ett brinnande intresse för politik.

3.1.3 Hotbild

Regeringen beslutade 2004-07-29 om att tillsätta en kommitté (JU 2004:07) för att motverka och förebygga hot och våld mot förtroendevalda. Den parlamentariska utredningens uppgift är att kartlägga och analysera förekomsten av hot och våld mot förtroendevalda i stat, kommuner och landsting samt lämna förslag till åtgärder för att förebygga detta. Kommittén ska dessutom ansvara för att information och utbildning ges rörande frågor om hot och våld mot förtroendevalda, för att öka medvetenheten gällande dessa frågor. Den 6 april 2005 presenterades en delrapport av uppdraget².

² Den 16 november 2005 har ett särskilt seminarium om hot och våld mot förtroendevalda hållits med anledning av den parlamentariska utredningen.

Delrapporteringen visade bland annat att³:

- 29 % av politikerna utsatts för våld, hotats eller trakasserats någon gång efter valet 1988,
- efter valet 1998 har 14 % av politikerna utsatts för hot varav 4 % upprepade gånger,
- efter valet 1998 har 24 % trakasserats varav 11 % upprepade gånger,
- efter valet 1998 har mindre än 1 % utsatts för våldsamma handlingar.

Den största andelen av dem som begår handlingarna mot de förtroendevalda är missnöjda medborgare och skälet är oftast för att kunna påverka en sakfråga.

Enbart en av de politiker som intervjuats och svarat på enkäten uppger att de någon gång blivit hotade. Hoten skedde för mer än fem år sedan och avsåg missnöjda torghandlare som inte var nöjda med beslut som fattats av dåvarande nämnd som ombesörjde dessa frågor. Några av politikerna uppgav dock att det inte var ovanligt med otrevliga samtal från missnöjda väljare. I stort anses hotbilden inte vara någon stor fråga i tekniska nämnden eftersom det i princip inte förekommer. Synpunkter och klagomål av diverse art förekommer däremot i stor utsträckning. Under 2004 noterades, enligt uppgift⁴, 22 000 synpunkter/klagomål på tekniska nämndens verksamhet⁵.

3.2 Revisionens synpunkter

De behov av utbildning för Tekniska nämndens ledamöter som finns tillgodoses. Däremot kan det, ur ett kommunstyrelseperspektiv, vara relevant att fundera på om inte en generell utbildningsinsats för samtliga nyvalda i grundläggande kommunkunskap, kan vara en bra start på ett sådant uppdrag. Vinsten med detta är bland annat att samtliga förtroendevalda får samma information och har därmed ett gemensamt utgångsläge för det fortsatta arbetet i nämnden.

Vidare bör diskussioner föras om den informationsmängd som tillhandahålls ledamöterna kan minskas ned alternativt delges på alternativa sätt (se ovan).

³ Avser enbart kommun- och landstingspolitiker i Sverige.

⁴ Inkomna via e-post, brevledes och telefonledes.

⁵ I annan granskning som kommunrevisionen genomfört i november 2005, kan konstateras att medborgarkontoren anser att Tekniska nämnden är den nämnd som bäst hanterar klagomålen i Lunds kommun.

4 Politiskt utrymme (ansvarsfördelning politiker och tjänstemän)

4.1 Iakttagelser

Detta avsnitt kan övergripande sägas handla om vilka förutsättningar de politiska företrädarna i nämnden upplevs ha att påverka utvecklingen inom sitt verksamhetsområde. Frågor som ingår gäller vilka ärenden nämnden beslutar om respektive vad som är delegerat till förvaltningen. När det gäller delegationsärenden tas även upp hur återrapporteringen från förvaltningen anses fungera. I granskningen har också ingått hur olika beslut implementeras i organisationen samt om ledamöterna får tillräcklig information om verkställandet av fattade beslut. Ett särskilt fokus har vid granskningen lagts på frågor rörande intern kontroll och målstyrning.

4.1.1 Ärendefördelning mellan nämnd och förvaltning

Enligt vad som framkommit i granskningen är uppfattningen att fördelningen mellan beslut i nämnden och delegationsbeslut av förvaltningen är rimlig och att samarbetet fungerar väl. Av vissa framförs att fördelningen är tydlig för nämnden och förvaltningen men att viss otydlighet kan råda gentemot medborgarna. Otydligheten skulle avse att medborgarna tror att en större del av besluten, än vad som i verkligheten är fallet, ligger kvar på nämnds nivå.

Av intervjuerna har också framkommit att det funnits en diskussion i nämnden om på vilken detaljnivå internbudgeten ska fastställas. I nuläget fastställer nämnden budgeten på en övergripande nivå. Argumentet för en av nämnden fastställd budget på mer detaljerad nivå skulle vara att budgetens värde som politiskt styrinstrument ökade. Motargument som förts fram är att det blir en alltför tungrodd hantering och att förvaltningen i en så pass stor organisation behöver handlingsutrymme för att kunna utföra det som behövs för att uppnå de politiskt fastställda målen.

När det gäller de enskilda ledamöternas möjligheter att initiera ärenden i nämnden har det vid vår genomgång inte framförts att det finns några problem. Möjligheter som nämns för att initiera ärenden är att frågan tas upp med ordförande alternativt att en skrivelse inlämnas.

4.1.2 Återrapportering av delegationsärenden

Enligt vad som framkommit i vår granskning har det gjorts en noggrann genomgång av delegationsordningen. De intervjuade framför att uppdelningen fungerar förhållandevis bra. Fattade delegationsbeslut återrapporteras på varje sammanträde genom att ledamöterna erhåller protokoll på de fattade besluten. Därtill finns en pärm med underlag som ledamöterna kan ta del av under sammanträdena.

En klar majoritet framhåller att såvitt de kan bedöma anmäls samtliga delegationsbeslut, åtminstone har de inte upptäckt att något saknats. Samtidigt lyfts det fram att mängden beslut gör det mycket svårt att avgöra om något saknas.

4.1.3 Implementering av beslut m m

Detta avsnitt avser expediering av beslut till berörda (exempelvis de som ska verkställa besluten), återrapportering av verkställda beslut respektive information om beslut i andra politiska organ så som kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och byggnadsnämnden.

Vår genomgång av tekniska nämndens beslut från halvårsskiftet 2004 till motsvarande tidpunkt 2005 visar att det finns rutiner för att expediera besluten till berörda. Vid intervjuerna har det inte framkommit några avvikande uppfattningar.

Även när det gäller information om verkställda beslut anser majoriteten av de intervjuade att de erhåller tillräcklig information. Dock framhåller någon av de intervjuade att om verkställande av beslut av någon anledning drar ut på tiden, exempelvis beroende på extern part, finns det något fall där informationen om detta till nämnden är väl knapphändig.

Den övergripande uppfattningen när det gäller beslut i andra politiska organ är att dessa anmäls vid nämndssammanträdena. Den kritik som framförs rör egentligen andra än den egna nämnden/förvaltningen och avser otydliga protokoll samt att beslut inte verkställs.

I sammanhanget kan nämnas att det verksamhetsområde som tekniska nämnden ansvarar för förutsätter mycket samarbete med andra nämnder, exempelvis ärenden som handlar om planfrågor eller försäljning av fastigheter. Från flera av de vi intervjuat framförs styrelsens respektive andras nämnders tidplaner för sådana ärendens hantering ofta är väl snäva. Samtidigt finns det en förståelse för att besluten inte kan dra ut allt för långt i tiden. För att underlätta arbetet finns det gemensamma presidieberedningar, i första hand gäller detta med byggnadsnämnden. En ytterligare synpunkt som kommit fram vid våra intervjuer är att det skulle vara önskvärt med en förbättrad dialog med kommunstyrelsen. I nuläget sker träffar i princip enbart med budgetberedningen och då är det huvudsakligen bara ekonomiska frågor som diskuteras.

4.1.4 Beslutsprocessen avseende målstyrning respektive intern kontroll

Den samstämmiga uppfattningen är att nämnden får en fullgod information om utvecklingen av verksamheten och ekonomin. Av vår protokollsgenomgång och genomförda intervjuer framkommer att det finns en stående punkt på nämndens sammanträde där förvaltningen lämnar, oftast muntlig, information i dessa frågor. Av enkätsvaren framgår att ledamöterna är nöjda med den information om verksamheten och ekonomin som förvaltningen presenterar i samband med delårsbokslut och årsbokslut.

När det gäller målarbetet, dvs styrning av verksamheten genom mål samt uppföljning av dessa, framhålls att detta är viktigt. Av enkäten framgår att förvaltningens information om måluppföljningen anses fungera bra. Av intervjuer har dock framkommit att det finns en

viss ”trötthet” avseende målarbetet. Vissa intervjuade menar att detta beror på att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inte visar ett tillräckligt intresse för uppföljningen av verksamhetsmålen. I stället fokuserar dessa nivåer i allt för hög grad på om budgeten har hållits.

Enligt svaren i enkäten är uppfattningen i nämnden att de erhåller en förhållandevis bra information om varför vissa delar av verksamheten utifrån ett väsentlighet- och riskperspektiv är viktiga att följa upp och därför ingår i planen för intern kontroll. Vid djupintervjuer framkommer en något annorlunda bild. Flera av de intervjuade framför att det presenteras en plan och nämnden har möjlighet att påverka innehållet. Däremot redovisas inte grunderna, dvs väsentlighet- och riskbedömningen, till urvalet av kontrollområden.

En orsak till detta kan vara att det för närvarande inom förvaltningen arbetas med ett integrerat ledningssystem. I detta arbete ingår att dokumentera processer/rutiner och hur uppföljningen av dessa ska ske. Därmed kan det sägas pågå två olika aktiviteter vad gäller arbetet med intern kontroll.

Både i enkätsvaren och vid djupintervjuerna framförs att nämnsledamöterna anser sig vara nöjda med den återrapportering som förvaltningen lämnar om uppföljningen av den interna kontrollen. Vissa av de intervjuade menar att detta måste ses utifrån perspektivet att de är fritidspolitiker och att kontrollfrågorna till stora delar måste överlämnas till förvaltningen.

4.2 Revisionens synpunkter

Samtliga intervjuade politiker lyfter fram att de är nöjda med förvaltningens arbete. Utryck som används är att förvaltningen är ”professionell” och att det är ”ordning och reda”. Förvaltningen anses inte på något sätt begränsa det politiska handlingsutrymmet. Den faktor som i första hand är begränsande är tiden. Även om viljan finns för ett ännu mer aktiv politisk styrning handlar det i nämndsarbetet om fritidspolitiker. Vår bedömning efter genomförd granskning är att ansvarsfördelningen mellan nämnd och förvaltningen är förhållandevis tydlig och att det finns ett fungerande samarbete.

Att styra och följa upp verksamheten via mål bedöms i huvudsak fungera bra, men att det verkar finnas en ”trötthet” när det gäller målarbetet är dock i viss mån oroande. Nya regler i kommunallagen förutsätter en fungerande målstyrning. Svaren från vissa intervjuade kan, enligt vår bedömning, indikera att det kommungemensamma arbetet med att följa upp verksamhetsmålen behöver ses över. Om detta behov verkligen finns bör kunna framkomma efter att motsvarande granskning genomförts inom fler nämnder.

När det gäller arbetet med intern kontroll är ledamöterna förhållandevis nöjda. Utifrån vad som framkommit i vår granskning finns det utrymme för förbättring genom att förvaltningen på ett tydligare sätt presenterar varför vissa kontrollområden valts ut

(väsentlighet- och riskbedömning). Förvaltningens arbete med ett integrerat ledningssystem kan troligen underlätta detta.

Även om de ärenden som gått vidare till exempelvis kommunstyrelsen under den period (2004-07-01 till och med 2005-06-30) vi granskat protokollen, borde dessa ärenden följas upp av nämnden så att ledamöterna får information om den slutliga hanteringen.

5 Nämndens och dess ledamöters agerande

5.1 Iakttagelser

5.1.1 Beslutens utformning

Vid genomgång av Tekniska nämndens protokoll från halvårsskiftet 2004 till och med halvårsskiftet 2005, konstaterades att det generellt sett var enkelt att följa de olika besluten. Det finns oftast en tydlighet i vad som beslutats och vilket underlag som ligger till grund för beslutet. I de ärenden det finns ett återrapporteringskrav går det att följa dessa ärenden på senare sammanträden så långt vår granskning sträcker sig. Bordlagda ärenden återupptas vid nästa sammanträde.

Det som skulle kunna förtydligas är expediering av ärendena. I ärenden där tekniske chefen uppdras att exempelvis teckna avtal, expedieras dessa till akten. Skälet till att ärendet inte expedieras till förvaltningschefen⁶ är att denne får ett utdrag ur protokollet istället. Likaså läggs anmälningarna inte till handlingarna vilket exempelvis sker av delegationsärendena.

På två sammanträden i april 2005 har samma paragrafsnumrering använts av misstag.

5.1.2 Ledamöternas agerande

Den grundläggande skyldigheten för en nämndsledamot är att närvara vid sammanträdena och att delta i nämndens beslutsfattande. Enligt kommunallagen 4 kap. 20 § finns dock möjligheten för en ledamot att avstå i en omröstning eller beslut. Rätten är till för att bl a underlätta politiska markeringar. Enligt lagens förarbeten bör dock denna möjlighet enbart användas undantagsvis. Om en ledamot skulle systematisera möjligheten att avstå vid beslut är det dock svårt att kunna hävda att vederbörande fullgör sin del av förtroendeuppdraget som getts av kommunfullmäktige. Förtroendevald som avstår från rätten att fatta beslut kan inte heller reservera sig mot beslutet. Röstplikt finns dock i ärenden som avser myndighetsutövning (4 kap. 21 § KL).

I de förtroendevaldas skyldighet kan även anses ingå att de är förberedda och insatta i ärendena innan sammanträdet. Om så inte sker kan detta komma att påverka det juridiska

⁶ Eller annan tjänsteman.

ansvaret i form av straffansvar eller skadeståndsansvar i de fall som rör myndighetsutövning.

Även om det ankommer på tjänstemännen att få fram de beslutsunderlag som krävs för att kunna fatta beslut i olika ärenden är det ytterst nämnden som ska tillse att så sker. Den enskilda ledamoten har att bevaka att en tillfredsställande beredning av ärendena sker.

Den enskilda ledamoten har också en initiativrätt och kan väcka ett ärende hos nämnden även om ärendet inte tagits upp på dagordningen (4 kap. 17 § KL). Ledamoten kan i ett ärende även yrka på exempelvis kompletterande utredning, att ärendet återremitteras, komma med egna alternativa förslag eller yrka på avslag. Ledamoten kan också reservera sig för att antingen markera en avvikande politisk uppfattning och kan i fall då straffansvar eller skadeståndsansvar leda till att den som reserverar sig kan fritas från juridiskt ansvar (4 kap. 22 § KL).

Tekniska nämnden är generellt sett en väldigt aktiv nämnd. Yrkanden och reservationer utgör vanligt förekommande inslag i flera av de frågor som behandlas på sammanträdena. Under granskningsperioden fanns några fall då förtroendevald avstått från att fatta beslut.

Det finns ibland en otydlighet gällande vissa tillägg som sker utan att yrkande skett. Skälet till detta är att det uppstår en allmän diskussion då alla ledamöterna är överens om tillägget och då är det ingen som yrkar på ett tillägg.

5.2 Revisionens synpunkter

Vår bedömning är att Tekniska nämnden i stort är en väl fungerande nämnd som präglas av tydlighet och noggrannhet i sin ärendehantering. Det som skulle kunna förtydligas är expediering av ärenden till exempelvis förvaltningschefen och att det av protokollet framgår att anmälningarna läggs till handlingarna. Likaså ska det framgå vem eller vilka som gjort ett yrkande då tillägg till det föreslagna beslutet sker.

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Bilaga 1

Intervjuade personer – Tekniska nämnden

Göran Eriksson förvaltningschef

Solveig Ekström Persson Ordförande (s)

Jörgen Jörgensson (fp)

Roland Bondesson (m)

Michael Thunberg (s)